

La conferència

S'han commogut les muntanyes, i han parit un ratolí, com deien abans, quan hi havia més cultura clàssica. A mi, que la commoció espectacular haja donat com a fruit de les entranyes no un gegant o un elefant, sinó una tímida rateleta, no és la cosa que més m'espanta ni em sorprèn. I no sé si els autors i muntadors de la commoció-conferència-espectacle n'esperaven un resultat més vistent o de més apreciable volum. Segurament ells (Mr. Baker i els seus xicots, els directius de la CNN, ABC, CBS i altres amos del circ) sabien de sobres de la conferència-*show*, conferència de pau, conferència de Madrid, la conferència més bella de totes les conferències que es fan i es desfan, en sortiria ben poca cosa més que el mateix muntatge retransmès en directe. Sabien que si els israelians, els palestins i la resta dels actors havien de parlar d'alguna cosa seriosa, no seria al Palau d'Orient de Madrid, ni llegint papers en un pupitre ridícul. Sabien que la conferència de pau, ni era *conferència*, perquè no havia de constituir en les habituals sessions de discussió i negociació, ni era de pau, perquè els discursos només havien de refermar les posicions hostils ja conegudes. Sabien tot això, però l'han feta amb la pompa i el cerimonial de les grans ocasions històriques. Si algun dia els guerrers i guerrillers de Terra Santa han de fer treves o paus de debò, ho faran després de parlar en algun altre lloc que no serà el Palau Reial de Madrid. O siga, que entre tots han fet passar teatre per veritat, televisió per història, i representació per negociació. No cal escandalitzar-se'n: això que en diuen relacions internacionals està muntat en bona mesura sobre equívocs i enganyifes així. Mai, però, no se n'havia vist una de tan monstruosament inflada i fora de tota proporció.

Resulta que per celebrar el fet que tres o quatre petits països d'un racó del Mediterrani oriental s'asseuen a una taula a dir-

se les mateixes invectives que s'han dit durant quaranta anys en taules separades, s'ha produït la més gran mobilització de recursos que mai no s'havia conegut. Hi han acudit flotes senceres d'avions plens de caps d'estat, de ministres, diplomàtics, ajudants, secretaris, gorilles, intèrprets, telefonistes i auxiliars de tropa. Han desallotjat tots els hotels de cinc, quatre i tres estrelles de la ciutat de Madrid. S'hi han trepitjat els peus i els cables un grapat de milers de periodistes que repetien incansablement el no res informatiu de les històriques jornades (amb quatre o cinc corresponsals generals, encara n'hagueren sobrat). S'hi han desplaçat més càmeres de televisió que en una olímpada, tres eleccions presidencials americanes i quatre coronacions de papa de Roma. Han actuat en feines pròpies de la professió més de deu mil policies, i un nombre equivalent de cambrers, xofers, electricistes, cuiners, i tècnics de comunicacions. I en fi, durant un parell de setmanes, si havíem de fer cas de la premsa, ràdio i televisió, el món s'havia aturat i no passava res més que la broma planetària de Madrid.

Però al món, mentrestant, passaven més coses, i dubte molt i molt que els discursos del Palau de Orient foren la més important de totes. No negaré que això dels àrabs i els jueus és un tema que va més enllà del conflicte particular d'israelians i palestins, ni que aquest conflicte ha assolit amb el temps un valor emblemàtic i privilegiat. Ja se sap que un tir o un colp de pedra a Terra Santa fa molt

més efecte i soroll que en qualsevol altra part, i que un mort en aquestes comarques val per mil morts a Bengala, Moçambic o Filipines. Aquest *global village* és així de boig i d'injust, i sembla que no té remei. Però és que n'han fet un gra massa, aquesta vegada. És que sembla que, tot d'una, les coses que passen a la resta del planeta havien deixat de passar. I semblava, i sembla encara, que qualsevol drama, conflicte, tragèdia, guerra o desastre de qualsevol part del món no era res en comparació amb *el problema*, *el drama* i *el conflicte*. Tota la premsa, per exemple, s'ha fet ressò de la pena que produïa Gorbtxov parlant molt més, en el seu discurs, dels problemes de l'ex-URSS que dels de Palestina. Però és que Gorbtxov tenia més raó que un patriarca: és molt més important, es mire com es mire i qualsevol que siga la unitat de mesura, el que ha passat, està passant i ha de passar a Rússia, Ucraïna, etc., que el que passe o pugui passar entre Síria, Líban, Israel, Palestina i Jordània. I algunes altres coses que passen al món o que han passat fa ben poc, són com a mínim igual d'importants –a Sud-àfrica, a Angola, a Etiòpia o al Zaire, a Sri Lanka i a l'Índia, a l'Afganistan, o en alguns altres llocs de més volum i més tragèdia que Jerusalem i la rodalia–, i tanmateix, ningú no els dedica mitja conferència. I si n'hi ha, com ha estat el cas d'Angola o Cambodja, són conferències d'estar per casa, de no res, sense Palaus d'Orient ni televisions americanes i valencianes desplaçades en massa. No és just, no és digne i no és humà. Però és com és. Déu meu, si és important ser israelià o palestí o libanès, i asseure's a la mateixa taula i fer un discurs gastat. Ha resultat ser la cosa més important de la terra.

Joan F. Mira